

I

„Išmesk mane su šiukšlėmis, – ramiai pasakė jis. – Kai mirsiu, išmesk mane su šiukšlėmis. Aš būsiu negyvas, taigi nepajusiu skirtumo. O tu, žinoma, akis išverksi.“ Tai ištaręs jis nusijuokė, aš irgi, nes abu žinojome, kad akių neišverksiu. Niekada neverkiu.

Atėjus laikui, 2017-ųjų lapkričio dvidešimt devintą, trečią dieną, padariau, kaip liepta. Jis buvo smulkus ir gležnas aštuoniasdešimt dvejų metų senukas, taigi lengvai sukišau jį į didelį sodo atliekoms skirtą maišą.

Paskutinį kartą jis buvo atsikėlęs prieš mėnesį. „Jokių daktarų, – pareiškė. – Pažįstu juos.“

Pažinojo, nes pats buvo gydytojas, psichiatras. Vis dar galėjo išrašyti receptus ir siųsdavo mane į Roskomoną paimti vaistų.

Aš jo nenužudžiau, nieko panašaus. Kai tą rytą nunešiau arbatos, jis jau buvo atšalęs. Ačiū Dievui, gulėjo užsimerkęs. Negalėjau pakęsti tų filmų, kur lavonai spokso į detektyvą inspektorį. O gal akys būna atmerktos tik tada, kai žmogų nužudo?

– Tėti? – pašaukiau, nors žinojau, kad jo nebėra.

Atsisėdau lovūgalyje, nudengiau puoduką ir išgėriau arbatą. Pasigedau cukraus, nes savąją pasisaldinu. Pirmiausia patikrinau jo pulsą, nors oda priminė vašką ir vien iš to viskas buvo aišku. Na, gal ne visai vašką... Veikia jau atrodė, kad oda nebeprisiklauso jam arba jis neprisiklauso odai.

Nuvilkti maišą per kiemą už daržinės buvo sunku. Žemę dengė šerkšnas, tad turėjau kas kiek laiko jį kilstelėti, kad nesuplyštų. Kai dar buvo sveikas, tėtis kartą per mėnesį suversdavo šiukšles į atliekų krosnį, nes nenorėjo mokėti už jų išvežimą. Gyvenome tokioje nuošalioje vietoje, kad tarnybos mūsų dėl to nepersekiojo.

Žinojau, kad lavonai yra, pradeda pūti ir dvokti, tad atsargiai įkėliau maišą į statinės formos krosnį. Ant viršaus klius- telėjau benzino ir užkūriau. Nelaukiau, kol sudegs. Tai buvo nebe jis, o tik kūnas naminėje šiukšlių deginimo krosnyje prie daržinės už namo, toli nuo vieškelio, kur baigiasi mūsų įvažas ir prasideda laukai.

Kartais, telefonu aiškindamas, kur gyvename, tėtis sakydavo: „Vidury nieko. Nuvažiavęs į niekur, pasuk kairėn, paskui dešinėn ir vėl kairėn, tada žiede pasirink antrą išvažiavimą.“

Svečių jis nemėgo. Mirus mamai, lankytojų sulaukdavome gal kas porą metų, dažniau užsukdavo tik mūsų gydytoja Andžela. Vienas iš atvykėlių suremontavo automobilį, kitas instaliavo kompiuterį, trečias po poros metų atvežė tėčiui internetą ir naujesnį kompiuterį, o paskutinis pagerino plačiajuosčio interneto ryšį. Kol jie viešėdavo, prasėdėdavau savo kambaryje.

Tėtis niekada nesisiūlė išmokyti mane naudotis kompiuteriu, bet išdėstė, ką juo galima daryti. Nemažai žiūrėjau televizorių, tad žinojau, ką geba kompiuteriai. Jie gali numesti ant šalies bombą. Šnipinėti žmones. Operuoti smegenis. Suvesti senus draugus, sutaisyti priešus, išaiškinti nusikaltimus. Bet man viso to nereikėjo. Mėgau žiūrėti televizorių, dokumentinius filmus apie gamtą, istorines laidas, dar labai patiko dramos, fantastika,

kai veiksmas vyksta ateityje, filmai apie Viktorijos laikus su puikiais namais ir nuostabiomis suknelėmis ir netgi modernusis kinas. Man patiko stebėti žmones, gyvenančius įdomų gyvenimą, aistringus meilės romanus, nelaimingas šeimas ir niūrias jų paslaptis. Keista, kai pagalvoji, nes realiame gyvenime žmonių nemėgau. *Daugumos* žmonių.

Man labiau patiko būti namie. Tėtis tai suprato. Mokykloje buvo siaubinga. Lankiau visas pamokas, stengiausi vengti kitų mergaičių ir po skambučio keliaudavau tiesiai namo. Žmonės kalbėjo, kad aš autistė, nors tėtis psichiatras patikino, kad tikrai tokia nesu. Nepriklausiau jokiame klubui, jokiai draugijai, nors mama labai prašė. Už egzaminus gavau du „A“, du „B“ ir du „C“ tų dalykų, kuriuos mokiausi aukščiausiu lygiu. Matematiką ir airių kalbą išlaikiau patenkinamai. Tai buvo prieš dvidešimt penkerius metus, po to mes persikraustėme į vienaaukštį namą keliuko gale už pusantro kilometro nuo Karikšidžio kaimo.

Kassavaitinės kelionės į parduotuvę visada būdavo kančia. Kartais, vengdama pokalbio, apsimesdavau kurčia, bet girdėdavau, ką mokiniai apie mane šneka. „Štai ta keistuolė Selė Daimond, ji trenkta.“ Tėtis sakydavo, kad jie taip šneka ne iš piktumo. Bet vaikai yra niekšai. Dauguma jų. Džiaugiausi, kad esu nebe vaikas. Kad esu keturiasdešimt dvejų metų moteris.

Tėčio pensiją ir savo ilgalaikę ligos pašalpą pasiimdavau pašte. Prieš kelerius metus pašto tarnyba siūlė pervesti pinigų į mūsų banko sąskaitą, bet tėtis nusprendė, kad mes turime stengtis bent truputį palaikyti ryšį su kaimu, tad prašymą

atmetė. Bankas buvo Roskomone, už aštuoniolikos kilometrų. Karikšidyje nebuvo bankomato, bet daugelyje krautuvų galėjai susimokėti kortele, o grąžą gauti grynaisiais.

Paimdavau ir tėčio laiškus, nes jis nenorėjo, kad paštininkė kaišiotų nosį į mūsų reikalus. Ponia Salivan, paštininkė, garsiai šaukdavo: „Sele, kaip tavo tėtis!“ Veikiausiai manė, kad skaitau iš lūpų. Linktelėdavau galva ir nusišypsodavau, o ji atjausdama pakreipdavo galvą, tarsi būtų nutikusi kokia nelaimė. Paskui važiuodavau į „Texaco“ prekybos centrą, apsipirkdavau savaitei ir grįždavau namo. Sukant į įvažą, jaudulys atlėgdavo. Visa išvyka tęsdavosi ne ilgiau nei valandą.

Kai dar buvo sveikas, tėtis padėdavo iškrauti pirkinius. Valgydavome tris kartus per dieną, gamindavomės patys. Aš paruošdavau du patiekalus, jis – vieną, bet darbus dalijomės po lygiai. Tik jam pasenus pasikeitėme pareigomis. Aš siurbdavau kambarius, jis iškraustydavo indaplovę. Aš lygindavau drabužius ir išnešdavau šiukšles, o jis išvalydavo dušą.

Vėliau jis visai nebeišeidavo iš kambario, receptus rašydavo drebančia ranka, o maisto tik palesiodavo. Prieš pabaigą valgė tik ledus. Kartais, kai jam per daug virpėdavo rankos, aš jį maitindavau. Tomis dienomis, kai nesulaikydavo šlapimo, pakeisdavau patalynę. Tėtis savo reikalus atlikdavo į naktipuočių, laikomą po lova. Rytai jį išnešdavau ir išplaudavau valikliu. Prie lovos jis turėjo varpelį, bet iš virtuvės namo gale jo negirdėdavau, o paskutinėmis dienomis jis nebeturėjo jėgų jo pakelti.

„Tu gera mergaitė“, – silpnu balsu sakydavo jis. „O tu geriausias tėtis“, – atsakydavau, nors ir žinojau, kad tai ne visai

tiesa. Tėtis nusišypsodavo. Mama mane išmokė taip sakyti. Geriausias tėtis buvo tėtis iš „Namelio prerijose“. Be to, dar ir gražus.

Mama manęs prašydavo mintyse žaisti tokį žaidimą: įsivaizduoti, ką kiti žmonės galvoja. Būdavo įdomu. Bet ar ne paprasčiau paklausti, ką jie mąsto? Ir ar tai mano reikalas? Aš pati žinojau, apie ką mąstau. Gebėjau pasitelkti vaizduotę ir prisigalvoti, ką galėčiau daryti: kaip tie žmonės televizoriuje aiškintis nusikaltimus, megzti aistringus meilės romanus. Bet kartais pamėgindavau įsivaizduoti, ką žiūrėdami į mane regi kaimiečiai. Pagal žurnalą, kartą skaitytą Andželos laukiamajame, svėriau trimis kilogramais daugiau, nei turėjau sverti pagal savo ūgį, kuris buvo metras septyniasdešimt trys. Kai parodžiau Andželai žurnalą, ji nusijuokė, bet paragino mane valgyti daugiau vaisių bei daržovių ir mažiau angliavandenių. Mano plaukai buvo ilgi, rusvi, sukдавau juos į palaidą kuoduką truputį žemiau viršugalvio. Galvą trinkdavau kartą per savaitę vonioje. Kitomis dienomis užsidėdavau kepuraitę ir greitai nusiprausdavau po dušu.

Segėdavau vieną iš keturių savo sijonų. Du buvo žieminiai, du vasariniai. Turėjau septynias palaidines, tris megztinius ir kardiganą, be to, dar buvo likę daug senų mamos drabužių, suknelių ir švarkų, kokybiškų, nors ir senų. Mama mėgdavo vaikščioti po parduotuves su savo seserimi, teta Kristina, ir du ar tris kartus per metus per išpardavimus važiuodavo į Dubliną. Tėtis tam nepritarė, bet ji atkirsdavo, kad savo pinigus galinti leisti taip, kaip tik nori. Liemenėlių nedėvėjau. Jos nepatogios ir

niekaip nesupratau, kodėl daugybė moterų negali be jų gyventi. Kai kuris nors drabužis susidėvėdavo, tėtis internetu nupirkdavo panešiotą. Tik apatinius visada gaudavau naujus.

„Tau nepatinka slampinėti po parduotuves, tai kam dar švaistyti pinigus“, – sakydavo jis.

Mano oda buvo skaisti ir švari. Ant kaktos ir aplink akis buvo matyti raukšlelių. Nesidažiau. Kartą tėtis nupirko man makiažo priemonių ir pasiūlė išmėginti. Iš seno savo draugo televizoriaus ir iš reklamos žinojau, kaip tai daryti, bet patamsintais vokais ir rausvu lūpdažiu nuteptomis lūpomis atrodžiau nepanaši į save. Tėtis irgi taip manė. Pasiūlė nupirkti kitokių dažų, bet aš nepa-rodžiau noro ir jis apie tai nebeužsiminė.

Manau, kaimiečiai regėdavo keturiasdešimt dvejų metų „kurčią“ moterį, kartais ateinančią pėsčiomis, kartais atvažiuojančią senutėliu fiatu. Veikiausiai jie manė, kad dėl kurtumo negaliu dirbti, todėl gaunu pašalpą. Pašalpą gaudavau todėl, kad, pasak tėčio, man stigo socialinių įgūdžių.